

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Bolesław
Nazwisko: Niklaszewski
Miejsce urodzenia: Wąbrzeźno
Data urodzenia: 07-07-1923
Imię ojca: Walerian
Imię matki: Pelagia
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Bolesław Niklaszewski został zarejestrowany 28.05.1976 przez Wydz. III KW MO w Częstochowie pod nr 1265 do Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. „Zegarmistrz”. 28.03.1977 materiały sprawy przekazano do Wydz. III KW MO w Toruniu do dalszego prowadzenia. Sprawę pod tym samym kryptonimem zarejestrowano 13.04.1977 pod nr 2772. Została założona w związku z wysłaniem w 1976 listu do Radia „Wolna Europa” oraz do władz politycznych w kraju 45 dokumentów, w których Bolesław Niklaszewski zwracał się o udzielenie mu pomocy ze względu na zły stan zdrowia oraz trudną sytuację materialną. Sprawa została zakończona po przeprowadzeniu rozmowy ostrzegawczej, w czasie której ww. oświadczył, że „również w przyszłości będzie pisał podobne listy”. SOS zakończono 29.07.1977, materiały złożono do archiwum pod sygn. 205/II.</p>	<p>Akta o sygn. 205/II 24.02.1980 włączono do SOR krypt. "Fanatyk". Wpis na podstawie zapisów ewidencyjnych.</p>	
<p>Sprawa Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Emisariusz” nr rej. 35435 prowadzona od 20.05.1977 do 21.06.1977 przez Wydz. IV KW MO w Katowicach dotycząca innej osoby - członka ROPCiO, współzałożyciela Wolnych Związków Zawodowych Górnego Śląska, utrzymującego kontakt z członkami KSS KOR, członka NSZZ „Solidarność”, internowanego w 1981, osoby która prowadziła „nielegalną działalność polityczną skierowaną przeciwko PRL”. Bolesław Niklaszewski przechodzi w materiałach jako jedna z osób utrzymujących kontakt z figurantem sprawy. Został zatrzymany na 48 godzin w areszcie po wyjściu z domu figuranta. Innym razem, 03.09.1979 funkcjonariusz Wydz. III KW MO w Katowicach wylegitymował Bolesława Niklaszewskiego i przeprowadził z nim rozmowę, podczas której „deklarował nasilenie swojej działalności antysocjalistycznej”.</p>	<p>IPN Ka 048/916 t. 6, 13 (44073/II).</p>	

Sprawa Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Fanatyk” nr rej. 5084 prowadzona od 27.08.1979 do 17.10.1988 przez Wydz. III KW MO w Toruniu/ Pion III RUSW w Wąbrzeźnie dot. kontroli operacyjnej działacza opozycji antysocjalistycznej w Wąbrzeźnie. Rozpracowanie Bolesława Niklaszewskiego wszczęto po wysłaniu przez niego listu do Radia „Wolna Europa”. Ww. nie ukrywał, że miał negatywny stosunek do polityki partii, był krytycznie ustosunkowany do osób zajmujących kierownicze stanowiska we władzach partyjno-administracyjnych. Utrzymywał kontakty z innym działaczem, figurantem SOR krypt. „Mafia”, z którym rozmawiał na temat utworzenia antysocjalistycznej organizacji, obejmującej teren całego województwa. W maju 1979 zaproponował figurantowi sprawy krypt. „Ruda”, prowadzonej przez Wydz. III „A” KW MO w Toruniu, pomoc w kolportażu materiałów antysocjalistycznych na terenie Wąbrzeźna. Utrzymywał także kontakty z figurantem sprawy krypt. „Emisariusz”. 22.08.1979 drogą kombinacji operacyjnej przeprowadzono rozmowę z Bolesławem Niklaszewskim, w czasie której potwierdził swoje kontakty z członkami KSS-KOR wyjaśniając je staraniami o uzyskanie pomocy materialnej. W ramach sprawy z ww. przeprowadzono kilka rozmów profilaktyczno-ostrzegawczych. Pomimo przeprowadzonych rozmów nie zmienił swojej postawy i nadal był czynnie zaangażowany w działalność antysocjalistyczną na terenie Wąbrzeźna poprzez kolportaż materiałów KSS-KOR. 14.04.1980 został osadzony w areszcie na 3 miesiące na podstawie orzeczenia Kolegium ds. Wykroczeń przy Naczelniku Miasta Wąbrzeźna w związku z niezastosowaniem się do postanowienia ww. Kolegium z 20.02.1980, które wymierzyło mu nieodpłatne prace społeczne. Został zwolniony z aresztu 14.04.1980: „z informacji dotyczących jego postawy w areszcie wynika, że nie zrezygnuje on z prowadzenia działalności antysocjalistycznej”. Sprawę zakończono 17.10.1988 po stwierdzeniu, że od dłuższego czasu Bolesław Niklaszewski nie podejmował żadnej działalności. Na jego postawę wpływ miała przeprowadzona z nim w 1986 roku rozmowa profilaktyczno-ostrzegawcza. Materiały złożono do archiwum 26.11.1988 pod sygn. 2197/II. Zostały zniszczone 29.01.1990 za protokołem brakowania akt nr 036/90. Zachował się mikrofilm o sygn 2197/2.

IPN By 0104/274 (2197/2) mikrofilm.

Materiały administracyjne KW MO w Toruniu z 1980 zawierające protokoły przeszukania, raporty o zatrzymaniu osób podejrzanych o działalność antysocjalistyczną. W materiałach znajduje się raport o zatrzymaniu Bolesława Niklaszewskiego 15.03.1980 z powodu „prowadzenia działalności antysocjalistycznej” i nakaz osadzenia go w areszcie Wydz. Śledczego KW MO w Toruniu.

IPN By 719/2 (60 BII/66).

Akta śledztwa prowadzonego od 21.03.1980 do 30.12.1981 w sprawie rozpowszechniania na terenie Torunia literatury bezdebitowej i różnych ulotek o treściach opozycyjnych. Śledztwo zostało wszczęte postanowieniem Prokuratury Rejonowej w Toruniu (Ds. 394/80), która powierzyła je do prowadzenia Wydz. Śledczemu KW MO w Toruniu (1/80). Bolesław Niklaszewski należący do grona osób zajmujących się gromadzeniem i kolportażem materiałów bezdebitowych wydanych w kraju, jak również literatury zagranicznej o treści antysocjalistycznej na terenie Torunia, Wąbrzeźna i Grudziądza był wielokrotnie zatrzymywany na 48 godz.: 15.03.1980 w związku z informacją o przewożeniu z Warszawy do Torunia większej ilości materiałów bezdebitowych (odmówił złożenia wyjaśnień), 23.03.1980 w Grudziądzu rozkolportował antywyborcze ulotki, za co został ukarany przez Kolegium ds. Wykroczeń przy Naczelniku Miasta i Gminy Wąbrzeźno na 3 miesiące aresztu („za zanieczyszczanie miejsc publicznych przez naklejanie plakatów”), 12.04.1980 w Toruniu w związku ze spotkaniem grupy antysocjalistycznej, która planowała kolportaż ulotek rocznicowych dotyczących Katynia (odmówił udzielenia konkretnych wyjaśnień), 17.04.1980 w związku z tym, że odebrał od innego figuranta z Torunia większą liczbę ulotek „Do społeczeństwa polskiego” podpisanych przez Polskie Środowisko Chrześcijańskie i Narodowy Związek Rosyjskich Solidarystów NTS, które miały być rozkolportowane na terenie Wąbrzeźna. W trakcie jego przeszukania znaleziono także inne egzemplarze literatury bezdebitowej. Z informacji SB wynikało, że Bolesław Niklaszewski był członkiem »KSS KOR» od 1976 roku i brał czynny udział w działalności tej organizacji. Brał udział w głodówce zorganizowanej w jednym z warszawskich kościołów. Utrzymywał częste kontakty z przywódcami KOR-u. Co pewien czas brał udział w naradach odbywających się w Warszawie, podczas których „otrzymywał informacje dotyczące dalszej działalności. Uczestniczył w akcjach kolportażu ulotek”. 27.08.1980 na ul. Szerokiej w Toruniu zakłócił porządek publiczny poprzez nawoływanie przechodniów do strajku „czym wywołał zbiegowisko ponad 100 osób”. W trakcie jazdy samochodem milicyjnym do aresztu w Chełmie doszło do wypadku, w wyniku którego Bolesław Niklaszewski doznał poważnych urazów kręgosłupa. Postępowanie 1/80 zakończono w związku z ustawą o amnestii.

IPN By 082/143 (196/III).

Akta kontrolne śledztwa (nr 2/81) prowadzonego od 11.08.1981 do 31.12.1981 przez Wydz. Śledczy KWMO w Toruniu w sprawie znieważenia Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w ulotkach kolportowanych na terenie województwa toruńskiego. Śledztwo zostało wszczęte 11.08.1981 postanowieniem Prokuratury Wojewódzkiej w Toruniu (Ds. 18/31). Bolesław Niklaszewski był podejrzanym w tej sprawie, ponieważ „był znany z tego, że 30.07.1981 kolportował na terenie Wąbrzeźna plakaty zawierające rysunek trupiej czaszki ze skrzyżowanymi na kształt piszczele widelca z nożem i napisem »Pierwszy efekt IX Zjazdu PZPR, obcięcie racji żywnościowych« sygnowanych przez »Solidarność«”. 26.10.1981 zlecono Kierownikowi Komisariatu MO w Wąbrzeźnie przeprowadzenie wywiadu środowiskowego na ww. W toku prowadzonego śledztwa ustalono, że czynu na terenie Wąbrzeźna i Grudziądz dopuścił się ww. – „znany z działalności w KSS KOR”. Nie ustalono sprawcy działającego na terenie Torunia. 24.12.1981 Prokuratura Wojewódzka w Toruniu postanowiła jednak o umorzeniu postępowania, ponieważ Bolesław Niklaszewski, w tym czasie był internowany w ośrodku odosobnienia. Wydz. Śledczy KW MO w Toruniu zakończył postępowanie 31.12.1981 w związku z ustawą o amnestii.

IPN By 082/36 (89/III).

Informacje dzienne Komendanta Wojewódzkiego Milicji Obywatelskiej we Włocławku oraz jego zastępców do Ministra Spraw Wewnętrznych dotyczące sytuacji społeczno-politycznej w województwie włocławskim przesyłane w ramach akcji operacyjno-zabezpieczającej kryptonim "Lato 80". Bolesław Niklaszewski przechodzi w materiałach jako działacz opozycji demokratycznej, aresztowany 27.08.1980 w Toruniu, który podczas transportu do aresztu w Chełmie ze skutymi rękoma doznał ciężkich obrażeń ciała w wyniku wypadku drogowego spowodowanego przez funkcjonariusza MO.

IPN By 087/18 t. 29.

Akta operacyjne krypt. „Gotowość” dotyczące przygotowań do wprowadzenia stanu wojennego na terenie województwa toruńskiego z okresu 21.08.1980 - 10.01.1983. Bolesław Niklaszewski figuruje w „Planach realizacji internowania wytypowania osób z terenu województwa toruńskiego”, sporządzonych 04.02.1981, 30.06.1981, 19.09.1981. Miał zostać zatrzymany w areszcie Komendy MO w Golubiu-Dobrzyniu za kolportaż bezdebitowej literatury oraz działalność w KOR. W materiałach znajdują się także dwa egzemplarze „Planu zatrzymania Bolesława Niklaszewskiego - figuranta SOR krypt. »Fanatyk« - na wypadek stanu poważnego zagrożenia”, sporządzone 29.10.1980, 06.02.1981 w Wydz. III KW MO w Toruniu.

IPN By 466/1 (156/82), IPN By 466/3 (156/84).

Akta operacyjne Wydz. Śledczego KW MO w Toruniu z okresu 12.12.1981 - 23.11.1982 dotyczące osób internowanych w okresie stanu wojennego w ramach akcji krypt. „Jodła” z terenu województwa toruńskiego. W materiałach znajdują się dokumenty dotyczące internowania Bolesława Niklaszewskiego, internowanego na mocy decyzji Komendanta Wojewódzkiego MO w Toruniu nr 16/81-OE z 12.12.1981, zwolnionego na mocy decyzji Komendanta Wojewódzkiego MO w Toruniu nr 16/81-OE/174 z 06.07.1982.

IPN By 082/1 t. 8 (54/III).

Akta osobowe Bolesława Niklaszewskiego, internowanego 13.12.1981 w Ośrodku Odosobnienia w Potulicach za kolportaż literatury bezdebitowej na mocy decyzji Komendanta Wojewódzkiego MO w Toruniu nr 16/81-OE wydanej 12.12.1981. 08.01.1982 został przeniesiony do Ośrodka Odosobnienia w Darłównku. Zwolniony z internowania na mocy decyzji Komendanta Wojewódzkiego MO w Toruniu nr 16/81-OE/174 wydanej 03.07.1982. Ośrodek odosobnienia opuścił 06.07.1982.

IPN Sz 264/216.

Bolesław Niklaszewski był objęty postępowaniem przygotowawczym RSD- 46/82 zarejestrowanym 08.06.1982 i prowadzonym przez Wydz. Śledczy KW MO w Koszalinie w związku ze znieważeniem funkcjonariusza więziennego na służbie w dn. 07.06.1982 w Ośrodku Odosobnienia w Darłównku, gdzie był internowany, 30.06.1982 Prokuratura Rejonowa w Koszalinie (Ds. 969/82) skierowała akt oskarżenia do sądu. 13.10.1982 Sąd Rejonowy w Koszalinie odroczył rozpoznanie sprawy z uwagi na niestawienie się oskarżonego.

Akt brak. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych i ZSKO.

Akta administracyjne dotyczące osób internowanych w stanie wojennym z terenu województwa toruńskiego. Bolesław Niklaszewski członek KOR, rozpracowywany w ramach SOR krypt. "Fanatyk" był internowany od 13.12.1981 do 06.07.1982.

IPN By 076/321 (89/III).

Materiały administracyjne Biura Śledczego MSW z 1982 zawierające wykazy osób internowanych w okresie stanu wojennego. Bolesław Niklaszewski figuruje w „Liście internowanych z województwa toruńskiego, wg stanu na dzień 10.03.1982” oraz w „Wykazie internowanych w Ośrodku Odosobnienia w Darłównku według stanu na 05.05.1982”.

IPN BU 01152/36, IPN BU 529/23.

Sprawa Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Gracze” nr rej. 46460 prowadzona przez Dep. III MSW w latach 1976-1982, dotycząca Komitetu Samoobrony Społecznej Komitet Obrony Robotników (KSS-KOR). Teczka zawiera m.in.: tygodniowe meldunki operacyjne, opisy zagrożeń. Nazwisko Bolesława Niklaszewskiego znajduje się w „Oświadczeniu głodujących w Podkowie Leśnej z 07.05.1980”: „Chcemy w ten sposób dać świadectwo naszej jedności z wszystkimi więzionymi w Polsce za prawdę i sprawiedliwość z (...) [m.in.] Bolesławem Niklaszewskim”.

IPN BU 0204/1405 t. 18 (50966/II).